KORT NYT
UDLAND

Tyske mølleinstallationer mod rekord

Tyskland kan nå helt op på 6,2 gigawatt i ny onshore-vindkapacitet, når dette år er omme.

Tallet kommer fra lobbyorganisationen **FA Wind**, der ifølge Renews.biz har analyseret data fra det tyske **Bundesnetzagentur**.

Estimatet er baseret på data fra de første tre kvartaler i år, og analysen viser, at den tyske udvidelse af vindkapacitet på land kan lande et sted mellem 5,9 gigawatt og 6,2 gigawatt.

Senvion og **Siemens Gamesa** vurderes til at have en markedsandel på henholdsvis 8,7 pct. og 3,3 pct.

Ritzau Finans

Brexit-regning kan blive ca 300 mia kr

En talsmand for den britiske premierminister, **Theresa May**, siger, at den britiske regning for brexit forventes at løbe op i 35-39 mia. pund.

Det svarer til mellem 300 og 335 mia. kr.

Ifølge talsmanden repræsenterer det beløb "en fair betaling af vores forpligtelser."

Storbritannien og **EU** er enige om, at briterne skal fortsætte med at betale til deres finansielle forpligtelser i EU i en periode efter brexit.

De nærmere detaljer er endnu ikke på plads.

Aftalen er en del af en delaftale, der fredag er faldet på plads mellem **EU-Kommissionen** og Storbritannien.

Den skal nu godkendes af EU-lederne på et topmøde 14.-15. december. Bliver aftalen godkendt, kan anden fase i forhandlingerne mellem Storbritannien og EU begynde.

Ritzau/Reuters

USA skabte 228.000 nye job

Der blev skabt 228.000 nye arbejdspladser i USA uden for landbruget fra oktober til november.

Det viser den seneste jobrapport fra USA's regering.

"Det var mere end forventet. Der er med andre ord høj fart på det amerikanske arbejdsmarked," siger **Steen Bocian**, cheføkonom i **Dansk Erhverv** i en skriftlig kommentar.

Han ser det som positivt for dansk økonomi og danske virksomheder, at amerikansk økonomi fortsat er i fin form.

Antallet af arbejdsløse ligger uændret på 4,1 procent, viser tallene fra det amerikanske beskæftigelsesministerium.

Ledigheden fastholdes dermed på laveste niveau siden 2000.

Ritzau

Arkivfoto: Niels Ahlmann Olesen/Scanpix

Overvejer at skære op til 10.000 job

Den israelske medicinalkoncern **Teva**, der har danske **Kåre Schultz** som adm. direktør, overvejer at skære op til 15 pct. af den globale medarbejderstab væk. Det skiver Bloomberg News og refererer til kilder med kendskab til sagen.

Samlet vil det betyde, at op mod 10.000 stillinger kan forsvinde, da koncernen skal spare 1,5-2 mia. dollar. Teva har ifølge sin hjemmeside samlet 57.000 ansatte på verdensplan, hvoraf de 7000 arbejder i Israel.

Teva, der er verdens største producent af kopimedicin, kæmper med svage resultater, faldende aktiekurs og en gæld på tre gange markedsværdien. Og det var bl.a. årsagen til, at Kåre Schultz, der tidligere var direktør hos **Lundbeck**, sagde ja til jobbet, hvor han samtidig fik en anselig lønforhøjelse. Teva ønsker ikke at kommentere historien over for Bloomberg.

Ritzau Finans

Nu åbner Kina sl

Nordic Technologies og Bluecontrol er allerede i gang med projekter, og nu skal millioner fra EU-Kommissionen bane vej for flere danske vandløsninger i Kina

Af Pia Elers, Beijing

Når man går ind på en restaurant i Beijing, vil tjeneren de fleste steder straks lange et glas vand på bordet.

Her i vinterkulden er det skoldhedt vand. Og det er fint – bortset fra at det smager af klor.

Men det er nødvendigt at rense det kinesiske postevand med kemikalier, eftersom langt hovedparten af Kinas beholdning af ferskvand er så forurenet, at det er uegnet som drikkevand. Det er en af de store udfordringer for de kinesiske myndigheder, som gerne vil have renere drikkevand til befolkningen.

Derfor giver 45 mio. kr. i støtte fra **EU-Kommissionen** danske virksomheder ben at vokse på.

"De skal omsættes til seminarer, workshops og studiebesøg, så kinesiske vandselskaber f.eks. kan komme til Danmark og se, hvordan de danske løsninger fungerer i praksis. EU-midlerne skal bl.a. bruges til udvikling og tilpasning af dansk vandteknologi til kinesiske forhold, og det er vi allerede godt i gang med," siger **Henrik Dissing**, der er specialkonsulent hos **Miljøstyrelsen**, der får ansvar for et program på knap 12 mio. kr.

FAKTA
EU-støtte hjælper danske virksomheder i Kina

- Danmark fik i 2012 styringen på **China-Europe Water Platform** (CEWP) med fokus på myndighedssamarbejde.
- Et konkret dansk resultat har været etablering af grundvandspartnerskabet
- Nu har EU-kommissionen bevilget 45 mio. kr. til udbygning af samarbejdet. **Miljøstyrelsen** får 11,7 mio. kr.

eler

Dansk vandværk i Kina

Nordic Technologies har samlet otte virksomheder bag en fælles løsning om et komplet vandværk i byen Jinan i Shandong-provinsen.

"Der findes ret mange små danske virksomheder, der har en unik viden inden for vandsektoren. Det gælder lige fra måling af bakterier til design af brønde. Hver især ville de nok have svært ved at finde fodfæste herude, men har gennem de sidste tre år opbygget relationer med lokalregeringen i Jinan og dermed banet vej for dette ambitiøse projekt," siger **Claus Strøeh**, adm. direktør, Nordic Technologies.

Mens der bliver arbejdet på at få noget af finansieringen på plads, er der kommet en anden kommerciel aftale ud af flere års relationsopbygning.

"EU-midlerne skal bl.a. bruges til udvikling og tilpasning af dansk vandteknologi til kinesiske forhold"

Henrik Dissing, specialkonsulent, Miljøstyrelsen

Det er en millionkontrakt med det statslige forsyningsselskab **Qingyuan Water Affairs Group**.

"Vi har solgt et anlæg til et helt nyt lejlighedskompleks ved navn Lemon Lake, hvor der skal bo knap 3000 mennesker. Og her skal vi sørge for, at det vand, der kommer fra ledningsnettet, bliver renset, inden det ryger videre op

Danske vandfirmaer ser frem

Af Pia Elers, Beijing

Hvis der er noget, Danmark er noget nær verdensmestre i, så er det udnyttelse af grundvandet, der er så rent, at man kan drikke det uden videre bekymring. Mange andre steder på kloden er de henvist til at bruge overfladevand som drikkevand – og specielt i et land som Kina, hvor floder ofte bruges som skraldespand og afløb for spildevand, er det et kæmpe problem. Det er et af de områder, hvor den kinesiske efterspørgsel i den grad matcher de danske kompetencer.

"Vi har virksomheder, der både kan lokalisere grundvand, klare rensning ad naturlig vej og endelig klare distribution af vandet på en energieffektiv måde. Jeg skal sørge for at skaffe de rette kontakter – ikke mindst til lokale myndigheder, der træffer beslutninger om vandforsyning og spildevand," siger **Mads Terkelsen**, som er sektorekspert på ambassaden i Beijing. Der er flere årsager til, at kineserne ikke kan udnytte deres grundvand i samme omfang, som vi kan i Danmark.

1

mia. kr. om dagen er det beløb, Kina investerer i vandprojekter over hele landet

Flere årsager

Dels er der gennem årene sket en overudnyttelse, der betyder, at nogle af grundvandslagene simpelthen er kollapset.

Dels er det meget sparsomt med nedbør – specielt i den nordlige del af Kina. Og det meste af det vand, der kommer fra oven, når at fordampe, inden det kommer ned til grundvandslagene.

userne for vandprojekter

Analyse

Af Pia Elers, *Asienkorrespondent*

Xis løfte om et rent Kina

Ren luft, ren jord og rent vand. Præsident **Xi Jinping** har lovet kineserne et renere land og mere velstand. Årtier som hele verdens fabrik har givet kineserne en vækst, som sjældent er set i verden. Men væksten har også haft en meget høj pris – tilsvining af naturen, gift i drikkevandet, tungmetaller i landbrugsvarer, og sådan kunne man blive ved. Så det er ikke uden grund, at den kinesiske middelklasse ofte vælger at købe de dyre, importerede fødevarer frem for deres egne. Men lederne i Beijing vil ikke længere tolerere, at der bliver sløset med kontrol af fødevarer. Eller at der pludselig er gift i floden, så tusindvis af fisk ligger med bugen i vejret. Eller at skybrud udvikler sig til katastrofer i de overbefolkede byer.

Lovgivningen omkring miljø og fødevarer er strammet gevaldigt op de senere år, men mange love og regulativer bliver slet ikke implementeret. Og det er lige præcis her, regeringen nu indsætter partikontrollanter til at sikre, at lovene bliver overholdt. Det gælder både private og statslige virksomheder og også ude i provinserne. Ifølge danske forretningsfolk har det allerede haft konsekvenser. Fra den ene dag til den anden er nogle af deres kinesiske underleverandører blevet tvunget til at lukke produktionen ned, fordi de ikke overholdt foreskrevne miljøregler.

Den slags tyder på, at lederne i Beijing mener det alvorligt med løftet om et renere Kina.

Der er indledt en jagt på miljøsvinene, uanset om det handler om forurening af luft, jord eller vand. Og så handler det også rigtig meget om holdning til det at passe på miljøet. Hidtil har man set gennem fingre med rapportering om udledning fra en fabrik. Nu kan kineserne så lære det på den hårde måde, for den slags vil der blive slået hårdt ned på fremover. Det nye fænomen med partikontrollanter er nu ikke kun indført for at afsløre miljøsyndere. Det gælder al form for opførsel og ageren i samfundet, så på den måde bliver det ikke lettere at være borger i Folkerepublikken Kina. Til gengæld bliver himlen mere blå.

"Regeringen vil indsætte partikontrollanter til at sikre, at lovene bliver overholdt"

piel@borsen.dk

i lejlighederne. Til den opgave har vi entreret med en dansk underleverandør," siger Claus Strøeh.

Specialisering

Underleverandøren er firmaet **Blue Control**, der er specialiseret i styresystemer til vandforsyning og allerede har deres teknologi kørende i 90 danske vandværker. For tre uger siden afsluttede de deres første projekt i Kina.

"Det har været supergodt for os at komme med i sådan et projekt, hvor vi får lejlighed til at demonstrere, hvad vores styresystem kan, og hvor let det er at betjene. Og så tilpasser vi selvfølgelig vores styring til kinesernes specifikke krav. De vil f.eks. have målt indhold af bakterier nærmest døgnet rundt, og det gør man ikke så ofte i Danmark, fordi vores grundvand som udgangspunkt er rent," siger **Jacob Hesselballe**, afdelingschef i Blue Control.

Den store udfordring i Jinan er, at vandforsyningen kommer fra floder og vandløb, der kan være temmelig forurenede. Derfor kører man vandforsyningen til de 900 lejligheder ved Lemon Lake som et tostrenget system delt op i almindeligt brugsvand og drikkevand.

"Folk, der har råd til sådan en dyr bolig, vil også typisk stille krav til, at det vand, der kommer ud af vandhanen, skal være fri for kemikalier og tungmetaller. Og interessen for vores anlæg har faktisk været så stor, at vi nu er i kontakt med tre andre potentielle kunder," påpeger Jacob Hesselballe. Hos Nordic Technologies er de ganske tilfredse, for som direktøren siger:

"Alene byen Jinan har 5 millioner indbyggere og ventes at vokse til 8 millioner inden for de næste ti år. Så der er rigeligt med markedsmuligheder for os der, og derfor ingen grund til at sprede os yderligere i Kina. Det vigtige er, at vi nu har et referenceprojekt, vi kan henvise fremtidige kunder til," påpeger Claus Strøeh.

12

mio. kr. skal Miljøstyrelsen forvalte med fokus på at skaffe kineserne renere vand

EU-millioner skal sikre renere drikkevand til kineserne. Det kan åbne porten for danske virksomheder. Foto: Mads Nissen/Scanpix

LÆS OGSÅ

Om Eu-China Water Platform
bit.ly/2AH2sWk

til store ordrer på Kinas urbanisering

"Når nu nedbøren er så sparsom, drejer det sig om at passe godt på det, der rent faktisk kommer ned fra himlen. Det handler om at få regnvandet ledt væk fra overfladen så hurtigt som muligt uden at blive forurenet undervejs – og derefter få filtreret urenheder fra, når regnvandet trænger ned gennem jorden til grundvandet," forklarer Mads Terkelsen.

Han sidder som koordinator for et vandressourceteam, der blev nedsat for to år siden. For at kunne hjælpe kineserne bedst muligt med at løse deres vandproblemer, var der brug for ekstra rådgivning – og den opgave vandt **Rambøll** i konkurrence med fire andre rådgivningsfirmaer.

"Rambøll er nu i fuld gang med at udvikle danske vandmodeller, der også virker i en kinesisk kontekst. Og her er det vigtigt, at vi får etableret nogle referenceprojekter, så kineserne kan se, hvordan de virker i praksis. På den måde vil det på sigt bane vej for ordrer til andre danske vandvirksomheder," siger sektorekspert Mads Terkelsen.

Mads Terkelsen, sektorekspert på ambassaden i Beijing. PR-foto

Og vand er virkelig et marked, der er værd at gå efter i Kina, der rundt regnet investerer 1 mia. kr. i vandteknologi – om dagen. Bl.a. skal der bygges nye vandværker over hele landet. Og her skal der anvendes den allerbedste teknologi og komponenter, så transport og rensning af vand koster mindst mulig energi. Den slags er både **Grundfos** og **AVK** leveringsdygtige i.

"Lige præcis Kina og vandforsyning er et af vores fokusområder. Og med den fart, der er på urbaniseringen i disse år, vil vi få endnu mere gang i salget af eksempelvis vores trykstyrende ventiler til lejlighedskomplekser. P.t. er vi i forhandlinger om et stort byprojekt til et pænt stort millionbeløb, så vi klager ikke og har også besluttet at investere i udvidet produktionskapacitet til næste år," siger **Bjørn Johansen**, regionaldirektør, AVK China.

"Vi klager ikke og har også besluttet at investere i udvidet produktionskapacitet til næste år"

Bjørn Johansen, regionaldirektør, AVK China

piel@borsen.dk